

СТАНОВНИШТВО

- Према процјени становништва за 2014. годину, учешће жена у укупном становништву је **51%**.
- Од укупног броја живорођене дјеце, **48%** је женског пола.
- Просјечна старост жена у Републици Српској је **46** година.
- Просјечна старост жене при првом порођају је **27** година.
- Домаћинства са самохраном мајком и дјецом чине **6%** укупног броја домаћинстава.
- Жене, у просјеку, у први брак ступају са **27** година. Од укупног броја жена са 15 и више година, **55%** их је удато или живи у неформалној брачној заједници, **19%** је неудато, **3%** је разведених или растављених жена, а **24%** је удовица.
- Просјечна старост жене при разводу брака је **38** година.

ЗДРАВЉЕ

- У укупном броју здравствених радника, жене учествују са **79%**. Жене чине **63%** укупног броја љекара и **87%** медицинских сестара – техничара.
- Најчешћи узроци морбидитета жена су неоплазме и болести циркулаторног система. Ове групе болести учествују респективно са **19%** и **10%** у укупном морбидитету жена.
- Просјечна старост жена при умирању је **76** година.

ОБРАЗОВАЊЕ

- У укупној популацији жена са 15 и више година, жене са завршеном основном школом и мање чине **51%**, са завршеном средњом школом **40%**, док је учешће жена са завршеном вишом или високом школом, магистеријумом или докторатом **9%**.
- У укупном броју уписаних, дјевојчице учествују са **48%** у предшколском образовању, **49%** у основном и **50%** у средњем образовању.
- Од укупног броја уписаних студената, **56%** су жене.
- Нешто више од трећине свих студената женског пола уписано на студијске програме из научне области Друштвене науке, пословање и право (**37%**), слиједи области Здравство и социјална заштита са **18%** и образовање са **12%**.
- Научне области у којима преовлађују студенти женског пола су Здравство и социјална заштита (**73%** свих студената ове области), образовање (**73%**), Хуманистичке науке и умјетност (**60%**) и Друштвене науке, пословање и право (**58%**).
- Жена је више него мушкараца и међу дипломираним студентима – три од пет (**59%**) дипломираних студената су жене.
- У укупном броју уписаних на магистарске и специјалистичке студије, жене учествују са **56%**, а **52%** свршених специјалиста и магистара су жене.
- Од укупног броја доктораната, **40%** су жене, а жене чине и **42%** свих лица која су у 2014. години одбранила докторску дисертацију.
- Нешто више од двије трећине студената стипендиста Министарства просвјете и културе, за први и други циклус студија, су жене (**69%** и **67%**), а **56%** стипендија за трећи циклус образовања додијељено докторантима женског пола.
- Од стипендиста Фонда др Милан Јелић за први циклус студија, **62%** су жене, за други циклус **73%**, док је нешто мање од једне трећине стипендија за трећи циклус студија (**30%**) додијељено женама.
- У предшколским установама, **98%** свих васпитача су жене. Четири од пет директора предшколских установа (**81%**) су жене.
- У основним школама, **70%** укупног броја наставног особља чине жене. Нешто више од једне трећине свих директора основних школа (**36%**) су жене.
- Око двије трећине наставног особља у средњим школама (**62%**) су жене, а број жена директора чини око једне трећине (**35%**) свих директора средњих школа.
- Жене чине **42%** свих наставника и сарадника на високошколским установама. Око петине (**22%**) ректора универзитета су жене. На једном од пет факултета или умјетничких академија (**20%**), декан је жена, а жене су директори **27%** високих школа.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Корисници породилског или родитељског одсуства у **99%** случајева су жене.
- Од укупног броја родитеља који раде једну половину радног времена, ради појачане његе и старања о дјетету са психофизичким сметњама у развоју, **88%** су жене.

УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

- Око **43%** женске популације старости 16–74 године користи рачунар. Од тога, **74%** њих рачунар користи сваки или скоро сваки дан.
- Двије од пет жена (**42%**) користи интернет.

ЗАПОСЛЕНОСТ, НЕЗАПОСЛЕНОСТ, ПЛАТЕ

- Стопа запослености за жене у 2014. години износила је **26,7%**, а стопа незапослености **28,4%**.
- Жена, у просјеку, проведе **40,9** часова седмично на главном послу.
- Жене чине **44%** свих запослених.
- У пословним субјектима, **43%** свих запослених су жене, а нешто више од половине (**52%**) предузетника и запослених код предузетника су жене.
- Подручја дјелатности у којима преовлађују жене у укупном броју запослених у пословним субјектима су Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада (**74%**), образовање (**67%**) и Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (**64%**).
- Подручје дјелатности са најнижом просјечном нето платом за жене у 2014. години је подручје Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство (**508 КМ**), а највише просјечне нето плате, у истој години, жене су примале у дјелатностима из подручја Финансијских дјелатности и дјелатности осигурања (**1 182 КМ**).
- Од укупног броја регистрованих лица која траже запослење, **48%** су жене.

ПЕНЗИЈЕ

- Од укупног броја корисника старосне пензије, нешто више од једне трећине (**36%**) су жене. Просјечна старосна пензија за женске кориснике износила је **300,72 КМ** у 2014. години.
- Жене чине **28%** свих корисника инвалидских пензија, а њихова просјечна пензија у 2014. години износила је **250,88 КМ**.
- **Двадесет година** је просјечан број година колико жене користе право на личну пензију.

ЖЕНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У БРОЈКАМА

Осми март, Међународни дан жена, у свијету се 2016. године обиљежава низом догађаја под јединственом темом: „Планета 50-50 до 2030: Јаче до гендер једнакости.“ Програм Уједињених нација за интензивирање промовисања и постизања једнакости међу половима до 2030. године обухвата низ активности на које се обавезала 91 држава чланица – од усвајања нових и унапређења постојећих закона до креирања програма за искорјенивање насиља над женама, јачање учешћа жена у процесима доношења одлука и промовисања једнакости међу половима.

Поводом Дана жена, Републички завод за статистику припремио је преглед од **100 показатеља**¹⁾ о учешћу и положају жена Републике Српске у различитим областима.

НАСИЉЕ И КРИМИНАЛИТЕТ

- Од укупног броја лица пријављених за кривична дјела у 2014. години, **11%** су жене. Двије трећине жртава (**67%**) пријављених кривичних дјела су женског пола.
- Према Студији о распрострањености и карактеристикама насиља над женама у БиХ, проведеној у 2012. години, на узорку од 1 187 жена у Републици Српској, скоро свака друга испитаница (**47%**) доживјела је у току живота неки од облика насиља.
- У току 12 мјесеци прије анкетања, неки од облика насиља доживјела је једна од десет жена (**11%**).
- У току живота, **39%** испитаница доживјело је психичко насиље, **27%** физичко насиље, **6%** сексуално насиље, а **7%** испитаница доживјело је економско насиље.
- Од укупног броја жртава насиља у породици, пријављеног на СОС телефон, **99%** су пунољетна и малолетна лица женског пола.
- У сигурним кућама, сва смјештена пунољетна лица су жене (**100%**), а нешто мање од двије трећине смјештених малолетних лица (**61%**) је женског пола.

ВЛАСТ И УТИЦАЈ

- Од укупног броја бирача регистрованих за Опште изборе 2014 у Републици Српској, **49%** су жене. Излазност жена на Опште изборе 2014 у Републици Српској износи **56%**.
- Процент жена кандидата за Српског члана Предсједништва БиХ на Општим изборима 2014 у Републици Српској, износи **33%**. Жене су чиниле и **11%** кандидата за предсједника и потпредсједнике Републике Српске. На истим изборима, два од пет кандидата (**40%**) за представнике у Парламентарној скупштини БиХ са територије Републике Српске биле су жене, а жене чине око петине (**21%**) изабраних лица за овај ниво власти. Жене су чиниле и нешто више од двије петине (**43%**) кандидата за посланике у Народној скупштини Републике Српске, а од изабраних посланика, око једне петине (**19%**) су жене.
- Премијер Владе Републике Српске је **жена**. Три од шеснаест (**19%**) министара у Влади су жене.
- Од укупног броја запослених у управи Републике Српске, **58%** су жене, а жене чине и **53%** свих помоћника министара, руководиоца републичких управа и управних организација.
- Жене су директори – руководиоци око петине (**24%**) свих пословних субјеката у Републици Српској, основаних у току 2014. године.
- Просјечна старост жена руководиоца пословних субјеката основаних у току 2014. године је **38** година.
- Предсједник Савеза синдиката Републике Српске је **жена**, а једна петина (**20%**) предсједника гранских синдиката су жене.

¹⁾ Сви показатељи односе се на 2014. годину (школску 2014/2015. годину за податке из образовања), осим показатеља о насиљу из Студије о распрострањености и карактеристикама насиља над женама у БиХ који се односе на 2012. годину и показатеља о употреби информационо-комуникационих технологија и саставу Народне скупштине и Владе, који се односе на 2015. годину. Показатељи су преузети из публикације гендер статистике и потичу из редовних истраживања Републичког завода за статистику и других административних извора. Више о показатељима и изворима података можете пронаћи у публикацији „Жене и мушкарци у Републици Српској“.

